

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobce: **X. D. T.**, narozený dne X.
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika
zastoupený advokátem Mgr. Markem Čechovským
sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**
sídlem Olšanská 2, 130 51 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 8. 2024, č. j. CPR-17803-3/ČJ-2024-930310-V243,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou k Městskému soudu v Praze domáhá přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 1. 8. 2024, č. j. CPR-17803-3/ČJ-2024-930310-V243, jímž žalovaný zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hl. města Prahy, Odboru cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 29. 2. 2024, č. j. KRPA-122338-84/ČJ-2019-000022-50 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“). Tímto rozhodnutím byla žalobci uložena povinnost opustit území členských států Evropské unie podle § 50a odst. 3 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění platném do 30. 7. 2019 (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), a povinnost nahradit Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

náklady řízení dle § 79 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“).

II. Žalobní body

2. Žalobce namítl, že rozhodnutí bylo zatíženo závažnými vadami při zjišťování skutkového stavu, když žalovaný v rozporu s § 3 a § 50 správního řádu nezjistil skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti, zejména neodstranil veškeré pochybnosti stran rodinného a soukromého života žalobce a nejlepšího zájmu jeho nezletilých dětí. V této souvislosti odkázal na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 16. 4. 2021, č. j. 57 A 22/2021-46. Má-li rozhodnutí správního orgánu nezpochybnitelný faktický i právní dopad do života dvou nezletilých dětí, jsou správní orgány povinny si opatřit dostatečné množství podkladů, na jejichž základě budou moci definovat nejlepší zájem nezletilých dětí a tento následně poměřovat s protichůdným veřejným zájmem. V této souvislosti odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2022, č. j. 5 Azs 33/2022-39. Žalovaný se nezabýval prakticky žádným hlediskem přiměřenosti napadeného rozhodnutí. Správním orgánům přitom bylo z úřední činnosti známo, že žalobce na území České republiky (dále jen „ČR“) sdílí společnou domácnost s manželkou a dvěma nezletilými dětmi, přičemž zde syn plní povinnou školní docházku. Žalovaný neprovedl žádné dokazování směřující k objasnění faktického dopadu uložení povinnosti opustit území na další život žalobce a život jeho rodinných příslušníků.
3. Vhodnými prostředky k objasnění okolností soukromého a rodinného života žalobce a nejlepšího zájmu nezletilých dětí by bylo zejména provedení výslechu žalobce, jeho manželky a opatření stanoviska příslušného orgánu sociálně-právní ochrany dětí k posouzení nejlepšího zájmu nezletilých dětí. Jakékoliv podklady ke zjištění a vyhodnocení relevantních okolností soukromého a rodinného života žalobce, včetně nejlepšího zájmu nezletilých dětí, však ve správním spisu absentují. Nedostatečné zjištění skutkového stavu je patrné taktéž z odůvodnění napadeného rozhodnutí, které je nepřiléhavé a obecné. Jaké faktické důsledky bude mít napadené rozhodnutí na další život žalobce a manželky a na vývoj, výchovu a výživu dvou nezletilých dětí žalovaný nezjistil.
4. Žalovaný v nedostatečném rozsahu posoudil přiměřenost dopadu rozhodnutí do práva žalobce na respektování soukromého a rodinného života, chráněného čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a čl. 10 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Rozhodnutí žalovaného je v rozporu s § 2 odst. 4 správního řádu, § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců a s čl. 8 Úmluvy, neboť zcela nepřiměřeným způsobem zasahuje do práva na soukromý a rodinný život žalobce, jeho nezletilých dětí a jeho manželky. Test proporcionality provedený žalovaným byl nedostatečný a žalovaný dospěl k nesprávným závěrům, a to zejména ohledně přiměřenosti odloučení žalobce od jeho nezletilých dětí, resp. možného přesunu rodiny do země původu.
5. Žalovaný se při úvahách o přiměřenosti dopadu napadeného rozhodnutí do práva žalobce na respektování rodinného a soukromého života omezil na aprobaci názoru správního orgánu I. stupně a odvolací námitky žalobce téměř nereflektoval. Přiměřenost je nutné zkoumat i v případě, že kvůli nepřiměřenosti je řízení o správním vyhoštění odchýleno do režimu řízení o povinnosti opustit území (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2017, č. j. 7 Azs 24/2017-29). Jediným důvodem pro neshledání nepřiměřenosti rozhodnutí nemůže být fakt, že rozhodnutí o povinnosti opustit území je mírnější než správní

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

vyhoštění. Správní orgán i v tomto případě měl posoudit veškerá kritéria přiměřenosti tak, jak jsou uvedeny v § 174a zákona o pobytu cizinců.

6. Správní orgány obou stupňů stroze popsaly žalobcovy rodinné vazby, aniž by zjistily skutečný obsah těchto vazeb a definovaly zásah, který do nich bude v důsledku napadeného rozhodnutí učiněn. Správní orgány vůbec neposoudily, zda bude tento zásah nezbytný a přiměřený, a to nejen ve vztahu k žalobci, ale také k jeho manželce a především jejich dvěma nezletilým dětem, což je však jejich povinností (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2016, č. j. 1 Azs 81/2016-33 nebo ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012-39). Žalovaný pouze uvedl, že je nesporné, že k zásahu částečně dochází, ale že nelze hovořit o tom, že by tento zásah byl neoprávněný a nepřiměřený, protože cizinci nic nebrání usilovat o získání legálního pobytu na území ČR, aby mohl opět žít se svou manželkou a nezletilými dětmi, o které se v období vycestování žalobce může postarat jejich matka. Takové posouzení je však zcela nedostatečné – k vysvětlení rodinné situace žalobce a jeho rodiny žalobce odkázal na okolnosti uvedené v návrhu na přiznání odkladného účinku žalobě, v níž žalobce popsal důvody, pro které nepřipadá v úvahu, aby vycestoval se svými dětmi, aby vycestovala celá rodina nebo aby žalobce vycestoval sám, protože jeho přítomnost na území ČR je z pohledu péče o nezletilé děti zcela nenahraditelná a nepostradatelná. Žalobce popsal, že o nezletilé děti pečuje výlučně žalobce a celá rodina je ekonomicky závislá na činnosti manželky žalobce, která by musela své podnikání omezit natolik, že by to vedlo k finanční nejistotě rodiny. Zároveň by za takové situace nemohla doložit příjem potřebný k žádosti o dlouhodobý pobyt žalobce. V případě vycestování žalobce a nezletilých dětí není v silách manželky finančně zajistit dvě domácnosti na různých koncích světa. Vycestování celé rodiny a následné stěhování zpět je extrémně finančně náročné a takové finanční prostředky rodina žalobce nemá. Stejně tak nemůže financovat krátkodobé návštěvy za žalobcem ve Vietnamu.
7. Správní orgán má přiměřenost dopadů do rodinného a soukromého života řádně definovat, dále definovat zájem státu, a následně tyto dva zájmy mezi sebou porovnat, resp. zhodnotit, zda je definovaný zásah do rodinného a soukromého života nezbytný „v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, ochrany pořádku a předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných“ (čl. 8 Úmluvy). Žalovaný v napadeném rozhodnutí pouze konstatoval rodinné vztahy žalobce a uvedl, že je možné, aby žalobce vycestoval sám nebo se svou rodinou. Žalovaný se rodinnými vazbami žalobce zabýval zcela povrchně a formalisticky a nezabýval se tím, jak bude do těchto vazeb napadeným rozhodnutím zasazeno. Žalovaný nezjistil možnost návratu žalobce do ČR z faktického i právního hlediska, když za takové skutkové zjištění nelze považovat obecný poukaz, že žalobci není uloženo správní vyhoštění a nic mu nebrání v tom, aby se pokusil získat jiný druh pobytového oprávnění. Žalovaný nevyjasnil míru závislosti nezletilých dětí na žalobci, vztah dětí k žalobci, míru integrace rodiny do české společnosti, když v napadeném rozhodnutí nezmínil ani délku pobytu jednotlivých rodinných příslušníků na území ČR. Uvedené činí napadené rozhodnutí rovněž nepřezkoumatelným pro nedostatek důvodů.
8. Žalovaný se zcela nedostatečně vypořádal s otázkou, jaký dopad bude mít rozhodnutí na nezletilé děti žalobce, zejména na jejich kontakt s otcem a výchovu v kulturním a jazykovém prostředí, na které jsou zvyklé. Takový postup je v rozporu s čl. 3 odst. 1 Úmluvy o právech dítěte, neboť nejlepší zájem nezletilých dětí nebyl v řízení dostatečně zjištěn ani vymezen, aby mohl být řádně reflektován v konečném rozhodnutí. Napadené rozhodnutí je tak

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

v rozporu se zásadou zákonnosti zakotvenou v § 2 odst. 1 správního řádu, neboť Úmluva o právech dítěte je součástí českého právního řádu. Žalovaný nedostál své povinnosti vyplývající mu z čl. 3 Úmluvy o právech dítěte vymezit nejlepší zájem nezletilých dětí žalobce a následně je učinit středobodem svých úvah o přiměřenosti dopadu rozhodnutí.

9. Správním orgánům bylo známo, že žalobce je otcem dvou nezletilých dětí, které disponují nejvyšším pobytovým oprávněním, tedy trvalým pobytem. Nezletilé děti se žalobcem sdílí společnou domácnost a tento se jim plně věnuje a pečuje o ně, zatímco jeho manželka rodinu finančně zabezpečuje. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2020, č. j. 5 Azs 404/2019-28, upozornil, že Evropský soud pro lidská práva (dále jen „ESLP“) posuzuje především z hlediska procesního, zda skutečně příslušné správní orgány a soudy věnovaly dostatečnou pozornost hledání spravedlivé rovnováhy mezi nejlepším zájmem dítěte, který jsou povinny také v konkrétní věci definovat, a případným konkurujícím veřejným zájmem, a zda tuto svou úvahu ve svých rozhodnutích dostatečně a přezkoumatelně vyjádřily.
10. Žalovaný stroze konstatoval rodinné vazby žalobce, aniž by posoudil míru emoční a finanční závislosti nezletilých dětí na žalobci, závislost manželky žalobce na jeho osobě při zajištění péče o nezletilé děti a při hmotném zabezpečení rodiny, význam přítomnosti žalobce pro jeho nezletilé děti a obecně všechny konsekvence vyplývající z uložení povinnosti opustit území. Nebyly-li tyto relevantní okolnosti zjištěny, nemohl žalovaný přistoupit ani k následnému poměření zájmu na ochraně nejlepšího zájmu nezletilých dětí žalobce s protichůdným veřejným zájmem.
11. Pokud žalovaný uvádí, že žalobci není znemožněn další styk s jeho nezletilými dětmi, pak žalobce zdůrazňuje, že již napadeným rozhodnutím byla žalobci uložena povinnost opustit území ČR ve stanovené lhůtě, při jejímž nesplnění se žalobce vystavuje riziku zahájení řízení o správním vyhoštění. Zároveň citoval výše uvedený rozsudek č. j. 5 Azs 404/2019-28, v němž Nejvyšší správní soud konstatoval, že nelze předvídat, zda by odloučení stěžovatele bylo skutečně jen dočasné, nebo naopak trvalé, přičemž získání povolení k pobytu se jevílo spíše pouhou spekulací správních orgánů. Dále žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2022, č. j. 7 Azs 405/2021-34.

III. Vyjádření žalovaného

12. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě uvedl, že žalobní body nejsou opodstatněné, přičemž v podrobnostech odkázal na shromážděný spisový materiál týkající se správního řízení. Dle žalovaného bylo protiprávní jednání žalobce řádně zjištěno, spisovým materiálem doloženo a dostatečně odůvodněno. Současně nebyla zjištěna taková procesní pochybení, která by způsobovala nezákonnost vedeného řízení, potažmo pak rozhodnutí, které z takového řízení vzešlo. Soukromý a rodinný život žalobce byl důkladně posouzen se závěrem, že k určitým komplikacím a zásahu do soukromého a rodinného života cizince v důsledku uložení povinnosti vycestovat nepochybně dojde, takový zásah však byl v případě žalobce vyhodnocen jako zcela přiměřený, neodporující zákonu, Listině ani Úmluvě či Úmluvě o právech dítěte. Žalovaný má za to, že v rámci vedeného správního řízení bylo zcela dostačujícím způsobem a v zákonem požadovaném rozsahu vypořádáno vše, co v řízení vyšlo najevo, i to, co uvedli účastníci řízení. Žalovaný navrhl, aby byla žaloba jako nedůvodná zamítnuta.

IV. Obsah správního spisu

13. Dne 24. 12. 2019 bylo Policií České republiky, Krajským ředitelstvím policie hl. m. Prahy, Odborem cizinecké policie, Oddělením pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán I. stupně“), vydáno rozhodnutí o povinnosti opustit území ČR, vedené pod č. j. KRPA-122338-39/ČJ-2019-000022-50, neboť žalobce pobýval na území ČR neoprávněně, protože nebyl držitelem platného víza, nebo oprávnění k pobytu. Současně byla správním orgánem I. stupně podle ustanovení § 50a odst. 4 zákona o pobytu cizinců žalobci stanovena doba k opuštění území do 40 dnů ode dne oznámení rozhodnutí o uložené povinnosti.
14. Dne 2. 1. 2020 podal žalobce odvolání, žalovaný vydal dne 17. 4. 2020 rozhodnutí pod č. j. CPR-6458-2/ČJ-2020-930310-V251, kterým odvolání zamítl a napadené rozhodnutí potvrdil. Městský soud v Praze rozhodnutí žalovaného rozsudkem vydaným dne 24. 8. 2020, č. j. 2 A 31/2020-36, zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.
15. Soud v tomto rozsudku považoval posouzení přiměřenosti dopadu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce, ve vztahu ke kritériu zájmu nezletilých dětí, jako nedostatečné. Soud dospěl k závěru, že rozhodnutí žalovaného je v uvedené otázce nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a rovněž bylo vydáno na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci, respektive skutkový stav, který vzal správní orgán za základ rozhodnutí, nemá oporu ve správním spise. Závěry správních orgánů týkající se dopadu rozhodnutí na nezletilé děti žalobce, závěr o neexistenci překážek ve vycestování, závěr o možné realizaci rodinného života ve Vietnamu či možnost zajištění péče o nezletilé děti pouze ze strany matky nebyly dle názoru soudu dostatečně podloženy, když správní orgány v tomto směru neučinily žádná zjištění. Stejně tak správní orgány nehodnotily přiměřenost rozhodnutí s ohledem na předpokládanou délku doby vycestování žalobce, a tedy jeho odloučení od rodiny. Žalovanému bylo uloženo, aby správní orgány svůj závěr o tom, že napadené rozhodnutí nepředstavuje nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života žalobce a jeho rodinných příslušníků, včetně nezletilých dětí, řádně odůvodnily a náležitě skutkově podložily.
16. Dne 23. 9. 2020 žalovaný vyžádal stanovisko k možnosti přicestování žalobce z Vietnamské socialistické republiky. Z vyjádření Ministerstva zahraničních věcí České republiky ze dne 23. 11. 2020 plyne, že v současné době není problém získat na Zastupitelském úřadě v Hanoji termín k podání žádosti o dlouhodobá oprávnění. Cizinec může žádat jak o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem sloučení rodiny, tak o dlouhodobé vízum.
17. Žalovaný vydal dne 11. 12. 2020 nové rozhodnutí (č. j. CPR-6458-17/ČJ-2020-930310-V251), Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 17. 2. 2021, č. j. 19 A 3/2021-35, toto rozhodnutí zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení, a to pro nesrozumitelnost výroku. Žalovaný následně vydal rozhodnutí ze dne 2. 6. 2021, č. j. CPR-6458-27/ČJ-2020-930310-V251, jímž byla žalobci uložena povinnost opustit území ČR a stanovena doba k opuštění území do 40 dnů ode dne oznámení rozhodnutí.
18. Městský soud v Praze toto rozhodnutí žalovaného zrušil rozsudkem ze dne 3. 1. 2023, č. j. 19 A 26/2021-48, neboť pro žalovaného byly závazné oba předchozí rozsudky ve věci, tj. č. j. 2 A 31/2020-36 a také 19 A 3/2021-35, které vedle sebe obstály. Soud konstatoval, že žalovaný měl podle rozsudku č. j. 2 A 31/2020-36 přiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života žalobce a jeho rodinných příslušníků náležitě skutkově podložit. Žalovaný však tomu nedostál a neučinil žádné doplnění dokazování týkající se dopadů rozhodnutí na rodinu žalobce, zejména na nezletilé děti žalobce, o možné realizaci rodinného života ve

Vietnamu či zajištění péče o nezletilé pouze ze strany matky. Soud v rozsudku č. j. 19 A 26/2021-48 konstatoval, že žalovaný měl povinnost i přes určitou nesoučinnost žalobce provést důkazy, které přicházely v úvahu (např. navrhovaný výslech manželky žalobce, matky nezletilých dětí žalobce), přičemž s ohledem na značný časový odstup od prvního výsledku bylo na místě doplnit dokazování i opětovným výsledkem žalobce. Skutkový stav vyžadoval zásadní doplnění. Dalším důvodem zrušení rozhodnutí byla nezákonnost spočívající v nerespektování závazného právního názoru soudu a v porušení § 36 odst. 3 správního řádu.

19. Žalovaný rozhodnutím ze dne 30. 1. 2023, č. j. CPR-6458-40/ČJ-2020-930310-V243, zrušil rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 24. 12. 2019 a uložil mu, aby doplnil dokazování opětovným výsledkem žalobce, výsledkem manželky žalobce, provedl pobytovou kontrolu na adrese žalobce a posoudil přiměřenost zásahu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce.
20. Dne 29. 3. 2023 byl proveden výslech žalobce. Žalobce uvedl, že dne 5. 12. 2018 vycestoval na základě víza do Vietnamu, neboť byl již delší dobu v ČR a chtěl navštívit svůj domov. Myslel si, že s vízem za účelem strpění pobytu může normálně cestovat. Na návštěvě ve Vietnamu byl 14 dnů. Cestoval s manželkou a dětmi, přičemž bydlel u rodiny manželky a u své rodiny v Hanoji. Žalobce uvedl, že má podanou žádost o povolení k dlouhodobému pobytu s žádostí o upuštění od osobního podání. Žalobce bydlí v bytě, který koupila jeho manželka. Bydlí společně s manželkou a jejich dvěma dětmi. Žalobce nikde nepracuje, je v domácnosti. Finance obstarává manželka, podniká s potravinami, má obchod. Manželka pracuje od 7:00 do 21:00 hodin, včetně soboty a neděle. Žalobce uvedl, že je zdravý, s ničím se neléčí. Má syna a dceru, jeden jeho syn zemřel. O děti se starají společně. Žalobce vozí syna do školky, a poté ho vozí domů. Mladší dcera je doma s žalobcem. Manželka vozí syna na doučování českého jazyka. Manželka se věnuje hlavně podnikání, výchovu obstarává žalobce, např. dětem vaří. Obchod mají od bytu na pár metrů, tak chodí často za manželkou. Manželka i děti mají povolení k trvalému pobytu. O děti se stará žalobce, když je manželka v zaměstnání. Když mohou, jezdí na výlety do parku nebo do zábavního centra. Hrob syna na hřbitově navštěvují jednou za dva měsíce. Žalobce tam chodí občas sám, občas společně s manželkou. Vyživovací povinnost má žalobce ke svým dvěma dětem, jiné závazky v ČR nemá. V roce 2008 řídil bez řidičského průkazu a dostal podmínku na dva roky. V zemi původu má svého otce, který je podruhé ženatý. Jeho matka zemřela. Má tam také staršího bratra a ten má svou rodinu. Nejsou spolu v kontaktu již pár let. V domovském státě by se neměl kam vrátit. Naposledy byl ve Vietnamu v roce 2018. Žádný majetek ve Vietnamu nemá. Chce zůstat na území ČR a starat se o své děti. Chce, aby děti chodily do českých škol a později dostaly i české občanství, aby zde zůstaly.
21. Dne 29. 3. 2023 byl proveden výslech manželky žalobce. Manželka uvedla, že v ČR pobývá na základě povolení k trvalému pobytu. Bydlí s žalobcem a jejich dětmi v bytě, který koupila na hypotéku. Pracuje ve vlastním obchodě s potravinami od 7:00 do 21:00 hodin. Občas jí pomáhá manžel. Finančně zajišťuje domácnost pouze ona. Je zdravá, neléčí se žádnou nemocí. Syn chodí do mateřské školy, dcera je doma. Většinou se stará o obchod a manžel o děti. Manžel syna vozí do školky, doma vaří, uklízí a dělá domácí práce. O děti se stará žalobce, když je ona v zaměstnání. Když má volno, jezdí na výlet do zábavního centra, obchodního centra nebo do parku. Hrob zemřelého syna chodí navštěvovat několikrát za měsíc. Občas tam chodí sama, občas s manželem. Má hypotéku na 30 let. V domovské zemi žijí její rodiče a tři sestry. Jsou v kontaktu přes sociální sítě. Naposledy tam byla v roce 2018.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

Zatím neplánuje, že by se jela za rodinou podívat. Ve Vietnamu nic nemá, její rodiče vlastní rodinný dům na venkově. Bydlela s rodinou u rodičů. Naposledy do Vietnamu letěla, protože potřebovala psychicky podpořit od své rodiny. Pokud by žalobce musel vycestovat z území ČR, nemohla by ho následovat, neboť tu má děti, práci a majetek. Nešlo by to ani na krátkou chvíli, protože tu syn chodí do školky, jsou zvyklí na zdejší život.

22. Součástí správního spisu je rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 15. 3. 2023, č. j. 14 A 229/2021-60, kterým bylo zrušeno rozhodnutí Ministerstva zahraničních věcí ve věci žádosti žalobce o upuštění od osobního podání žádosti o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny podle § 169d odst. 3 zákona o pobytu cizinců.
23. Rozhodnutím ze dne 26. 6. 2023, č. j. KRPA-122338-73/ČJ-2019-000022-50, správní orgán I. stupně uložil žalobci povinnost opustit území ČR do 40 dnů ode dne oznámení rozhodnutí. Žalovaný toto rozhodnutí na základě odvolání zrušil rozhodnutím ze dne 5. 10. 2023, č. j. CPR-28494-3/ČJ-2023-930310-V243, a věc vrátil správnímu orgánu I. stupně k novému projednání a rozhodnutí. Žalovaný shledal, že prvostupňové rozhodnutí bylo vnitřně rozporné v části posouzení přiměřenosti.
24. Rozhodnutím ze dne 29. 2. 2024, č. j. KRPA-122338-84/ČJ-2019-000022-50, byla žalobci uložena povinnost opustit území do 30 dnů ode dne oznámení rozhodnutí.
25. K výsledku žalobce a jeho manželky ze dne 29. 3. 2023 správní orgán I. stupně uvedl, že jsou mu rodinné a soukromé vazby žalobce dobře známy. Konstatoval, že je zřejmé, že žalobce sdílí společnou domácnost s manželkou a dvěma nezletilými dětmi, na jejichž výchově se podílí především on sám. Přesto nelze odhlédnout od zjištění správního orgánu, kdy žalobce pobývá na území ČR opakovaně bez platného oprávnění k pobytu a tím opakovaně porušuje právní předpis, kdy za toto jednání mu je uložena pouze povinnost opustit území a nikoliv správní vyhoštění. Správní orgán si je vědom rodinné situace žalobce, kdy finance obstarává pouze jeho manželka, a celá rodina je tak na ní citelně závislá. Finanční závislost žalobce na jeho manželce je však zapříčiněna především nezodpovědným přístupem žalobce ohledně založení své rodiny, kdy tak učinil v době, kdy na území pobýval neoprávněně a musel si být vědom důsledků z toho vyplývajících. Dle správního orgánu I. stupně je jediná cesta, jak žalobce může získat potřebné oprávnění k pobytu na území ČR. Žalobce přitom již v minulosti vycestoval do země původu za doprovodu své manželky a syna. Správní orgán si taktéž uvědomuje tragickou událost, která zasáhla žalobce a jeho rodinu, kvůli které odcestovali do Vietnamu hledat psychickou podporu u své rodiny. Žalobce uvedl, že hrob svého zesnulého syna navštěvuje přibližně jednou za dva měsíce. Je dán časový prostor pro vycestování a opětovný návrat, např. na základě krátkodobého víza za účelem návštěvy hrobu. Odkázal na odpověď na žádost Ředitelství služby cizinecké policie, vedené pod č. j. CPR-6458-14/ČJ-2020-930311, dle níž neměl být na zastupitelském úřadu v Hanoji problém získat termín k podání žádosti o dlouhodobá pobytová oprávnění. Správní orgán I. stupně konstatoval, že žalobce má několik možností ohledně svého vycestování z území ČR. Může vycestovat spolu se svými nezletilými dětmi, které neplní s ohledem na svůj věk povinnou školní docházku, shledají se tak svými prarodiči a dalšími členy rodiny. Po získání potřebného pobytového oprávnění se žalobce může opětovně se svými potomky navrátit na území ČR a dále zde prohlubovat vazby zde navázané. Po dobu vycestování, kdy by zde zůstala pouze manželka žalobce, nedojde k finančnímu ohrožení rodiny, protože manželka bude nadále moci pracovat ve svém obchodě a financovat zakoupený byt. Dále je zde možnost vycestování celé rodiny. Manželka žalobce si může také najmout chůvu, která by

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

po dobu vycestování manžela obstarávala činnosti, které má na starosti žalobce. Správní orgán I. stupně uvedl, že mu je známo, že vietnamská komunita si velmi napomáhá.

26. K celkovému hodnocení přiměřenosti zásahu rozhodnutí do soukromého a rodinného života správní orgán I. stupně uvedl, že bylo jednoznačně prokázáno, že žalobce pobýval neoprávněně na území ČR od dne 19. 12. 2018 do dne 25. 3. 2019, kdy byl Policií ČR zajištěn, a opakovaně tak porušuje právní předpis, když za neoprávněný pobyt bylo s žalobcem již v minulosti vedeno řízení o správním vyhoštění. Vazby k ČR si žalobce vytvářel a prohluboval za situace, kdy pobýval na území neoprávněně, jeho budoucí pobyt na území byl nejistý a za těchto okolností musel počítat se situací, že bude muset území ČR opustit. Odloučení od rodiny není žádoucí, nicméně nelze odhlédnout od opakovaného porušení právního předpisu žalobcem. Rozhodnutí o povinnosti opustit území ČR je v tomto případě nejmírnější opatření, ke kterému lze přistoupit. Co se týká rozsahu ekonomických, sociálních a kulturních vazeb na ČR, správnímu orgánu není známo, že by se žalobce do kulturního dění na území jakkoliv zapojoval, v ČR se však nachází jeho rodina. Žalobce jako cizinec bez pobytového oprávnění ztratil možnost vykonávat pracovní činnost či provozovat dani podléhající činnost. Dle správního orgánu I. stupně je v zájmu žalobce vycestovat, obstarat si potřebné pobytové oprávnění a poté se podílet po finanční stránce na chodu rodiny, kdy nyní tak musí činit pouze jeho manželka. Správní orgán zároveň zohlednil, že žalobce nemá zdravotní potíže a také nedosahuje věku, který by mu bránil ve vycestování. Uložení povinnosti opustit území je nejmírnějším oprávněním a žalobci není znemožněn opětovný vstup poté, co získá potřebné pobytové oprávnění.
27. Žalovaný napadeným rozhodnutím zamítl odvolání žalobce a potvrdil rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Shledal, že prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno na základě správných a zcela jednoznačných skutkových zjištění. Žalovaný shledal, že správní orgán I. stupně se řádně vypořádal s otázkou přiměřenosti rozhodnutí, přičemž se se závěry správního orgánu I. stupně se ztotožnil. Vydáním rozhodnutí nebyla porušena zásada nenavrácení. Žalovaný shrnul, že žalobce na území ČR pobývá dlouhodobě od roku 2006, ale od roku 2010 do současnosti (vyjma období ode dne 29. 10. 2018 do 5. 12. 2018, kdy byl držitelem víza za účelem strpění) pobýval na území neoprávněně, anebo na základě probíhajících správních řízení vedených z důvodu nelegálnosti jeho pobytu. Situaci, ve které se ocitl, si způsobil v každém směru pouze on sám. Žalobce měl dostatečný časový prostor k uspořádání si svých záležitostí a k vycestování, po předchozích řízeních o správním vyhoštění, což neučinil. Děti žalobce se narodily v době, kdy žalobce nedisponoval žádným pobytovým titulem a byl již obeznámen se skutečností, že jeho pobytový status na území ČR je nejistý. Nebylo možné rozhodnout mírnějším opatřením za situace, kdy žalobce neměl udělené povolení k pobytu a pobýval zde neoprávněně. K zásahu do soukromého a rodinného života žalobce a jeho rodiny dochází, avšak nelze hovořit o tom, že by tento zásah byl neoprávněný a nepřiměřený. Nic mu nebrání usilovat o získání legálního pobytu, aby zde mohl opětovně žít s manželkou a nezletilými dětmi, o které se v ČR může v období vycestování postarat jejich matka. Vzhledem k věku dětí tyto nejsou zcela závislé na péči matky. Obdobnou situaci, kdy se žena s malými dětmi ocitne bez pomoci muže, řeší mnoho žen, včetně občanek ČR. Žalobcova přítomnost zde tedy není naprosto nezbytná ve smyslu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 12. 2018, č. j. 1 Azs 296/2018-35. Žalobce může podniknout kroky směřující k urychlení legalizace pobytu již před odjezdem z ČR, kdy může termín pro osobní podání žádosti o krátkodobé vízum rezervovat dálkově prostřednictvím e-mailu na místně příslušném zastupitelském úřadu ČR. Doba k pozvání k osobnímu podání žádosti o udělení krátkodobého víza za účelem pozvání činí cca 14 dnů,

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

přičemž účel pobytu lze na základě předložených dokladů ověřit ještě na území ČR před odjezdem. Žalobce může dálkově rezervovat také termín pro osobní podání žádosti o dlouhodobé vízum za účelem sloučení. Od 1. 7. 2023 jsou zastupitelské úřady povinny stanovit termín podání žádosti o oprávnění k pobytu do 30 dnů ode dne objednání termínu k podání žádosti v případech, kdy bylo cizinci vydáno rozhodnutí dle § 50a zákona o pobytu cizinců z důvodu, že by důsledkem rozhodnutí o správním vyhoštění byl nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života (§ 169f odst. 4 zákona o pobytu cizinců). V případě nutnosti mohou účastníci řízení i s dětmi vycestovat do Vietnamu na dobu, než si žalobce vyřídí oprávnění, na základě kterého bude moci celá rodina pobývat na území ČR. Rozhodnutím nedošlo k zákazu následného vstupu žalobce. Manželka žalobce a jejich děti mají pobytové oprávnění, ale pokud budou chtít, je možné, aby se všichni přesunuli do Vietnamu, a zde po určitou dobu realizovali své rodinné vazby. Žalovaný souhlasí s hodnocením správního orgánu I. stupně, který zohlednil existenci rodinných vazeb žalobce na území, dobu jejich společného soužití i možnost zpětné integrace a nedovodil, že by vycestováním žalobce došlo k porušení Úmluvy o právech dítěte. Žalovaný konstatoval, že žalobce nedosáhl takového stupně integrace, který by mohl vyloučit jeho vycestování. Povinnost vycestovat bude znamenat zásah do rodinného života účastníků řízení, avšak nikterak nepřiměřený. Žalobci nic nebrání, aby na území legálně znovu přicestoval, nebo aby realizoval svůj rodinný život v zemi původu. Rozhodnutí o povinnosti opustit území bylo i přes předchozí protiprávní jednání voleno s ohledem na prokázané rodinné vazby žalobce s tím, že jde o mírnější opatření než je rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalovaný neshledal pochybení v postupu správního orgánu I. stupně, když si nevyžádal stanovisko orgánu sociálně-právní ochrany dětí, neboť tento úkon by nepřinesl nové skutečnosti, které by měly vliv na vydané rozhodnutí. Posouzení důsledku dočasného odloučení od svého rodiče, který pozbyl pobytové oprávnění a musí vycestovat, není důvodem uvedeným v § 6 nebo § 54 zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o sociálně-právní ochraně dětí“), a žalovanému je z úřední činnosti známo, že právě z důvodu nesplnění podmínek uvedených ustanovení není kontrola a šetření prováděno. Není zřejmé, jakým způsobem si chce žalobce zde legalizovat pobyt, když zákon o pobytu cizinců nedává policii žádné jiné možnosti, jak neoprávněný pobyt žalobce na území vyřešit. Snahu o legalizaci pobytu musí vyvinout žalobce.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

28. Městský soud v Praze přezkoumal napadené rozhodnutí v rozsahu řádně a včas uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 s. ř. s.), přičemž dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
29. Soud manželku žalobce poučil přípisem ze dne 6. 9. 2024 o možnosti uplatňovat práva zúčastněné osoby v daném řízení za svou osobu, případně za nezletilé děti. Manželka svá práva osoby zúčastněné na řízení neuplatnila jménem svým ani nezletilých dětí.
30. Podle § 50a odst. 3 písm. c) zákona o pobytu cizinců, ve znění do 30. 7. 2019, *rozhodnutí o povinnosti opustit území policie vydá dále cizinci, u kterého nebyly shledány důvody pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění, není-li cizinec oprávněn pobývat na území.*
31. Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců *při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných*

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště. Účastník řízení je povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí.

32. Žalobce v první řadě namítal nedostatečně zjištěný skutkový stav ohledně okolností zásahu do soukromého a rodinného života. Jak vyplývá z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2012, č. j. 9 As 142/2012-21, po správních orgánech nelze požadovat, aby výhradně z vlastní iniciativy vyhledávaly a opatřovaly důkazy, které by mohly svědčit ve prospěch cizince, tedy i ty, které by se mohly týkat nepřiměřenosti tvrzeného zásahu do jeho soukromého a rodinného života. Jakkoliv je správní řízení obecně ovládáno zásadou vyšetřovací a zásadou materiální pravdy (§ 3 a § 50 odst. 2 a 3 správního řádu), povinnost zjišťování skutkového stavu věci není absolutní. Nejvyšší správní soud opakovaně zdůraznil, že i v řízeních vedených z úřední povinnosti platí obecné rozložení břemena tvrzení a důkazního břemena. V řízení o správním vyhoštění je tak na účastníkovi, aby dostatečně konkrétně tvrdil skutečnosti týkající se jeho soukromého a rodinného života a označil důkazy na podporu svých tvrzení (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 2. 2019, č. j. 5 Azs 276/2016-48, nebo ze dne 13. 12. 2018, č. j. 5 Azs 40/2017-28). Podobně je tomu tak i v řízení o povinnosti opustit území.
33. Soud neshledal, že by správní orgány v tomto ohledu pochybily. V souladu se závěry rozsudku zdejšího soudu ze dne 3. 1. 2023, č. j. 19 A 26/2021-48, správní orgán I. stupně provedl výslech žalobce a také výslech jeho manželky. Situace žalobce a jeho rodiny tak byla dostatečně zjištěna. Zároveň měl žalobce možnost k probíhajícímu řízení doplnit veškeré relevantní okolnosti, které měly správní orgány zohlednit, což žalobce také učinil. Žalovaný zjišťoval skutkový stav ve prospěch i neprospěch žalobce a jeho rodiny. Žalobci a jeho manželce nic nebránilo v tom, aby relevantní skutečnosti uvedli v rámci provedených výslechů nebo aby relevantní skutečnosti správním orgánům doložili v průběhu řízení. Žalobce ani neuvádí a nedokládá, jaké konkrétní další zásadní skutečnosti měly správní orgány zohlednit. Namítá-li žalobce, že správní orgány měly zjistit skutečný obsah rodinných vazeb a definovat zásah, má soud za to, že tak správní orgány učinily, přičemž vycházely ze všech skutečností, které jim žalobce a jeho manželka sdělili. Primárně musí být tyto skutečnosti známy právě žalobci a jeho manželce a nelze požadovat po žalovaném, aby si je bez jakékoliv aktivity žalobce a jeho manželky domýšlel. Podle § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců je účastník povinen v rámci řízení poskytnout ministerstvu veškeré relevantní informace potřebné k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí. Neuvedl-li žalobce veškeré relevantní informace, přičemž žádné takové neuvádí ani ve své žalobě, nemohly je zohlednit ani správní orgány při svém rozhodování. Soud tedy neshledal skutkový stav týkající se soukromého a rodinného života žalobce za neúplně zjištěný, jak tomu bylo v rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 16. 4. 2021, č. j. 57 A 22/2021-46. Soud zároveň uvádí, že rozsudek č. j. 57 A 22/2021-46 a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 10. 2022, č. j. 5 Azs 33/2022-39, se týkal zrušení povolení k pobytu z důvodu ohrožení veřejného pořádku, kdy cizinec pobýval na území ČR na základě uděleného oprávnění k pobytu, přičemž jeho návrat byl s ohledem na zájem na ochranu veřejného pořádku nejistý. V případě žalobce je situace odlišná, neboť nebyly zjištěny žádné skutečnosti, které by mu bránily v získání oprávnění ke vstupu a pobytu s rodinou na území.

34. Soud neshledal důvodnou ani námitku, že se žalovaný nedostatečně zabýval přiměřeností zásahu do soukromého a rodinného života žalobce a jeho rodiny. Přestože správní orgány nevyjmenovaly veškerá kritéria demonstrativně vyjmenovaná v § 174a zákona o pobytu cizinců pro hodnocení přiměřenosti, z jejich rozhodnutí vyplývá, že se těmito kritérii zabývaly. Správní orgány zohlednily, že se žalobce na území nedopustil žádného trestného činu, ale opakovaně porušil zákon o pobytu cizinců, když opakovaně nevystoupal z území ČR. Zároveň zohlednily, že žalobce zde sice pobývá dlouhodobě, avšak téměř během celého období neoprávněně, případně na základě řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany či řízení o správním vyhoštění nebo povinnosti opustit území. Žalobci tak muselo být zřejmé, že je jeho pobyt na území nejistý. Žalobce stále pobývá na území bez oprávnění k pobytu. Správní orgány zároveň zohlednily rodinnou situaci žalobce. Také zohlednily skutečnost, že žalobce má dvě nezletilé děti, které již nejsou zcela závislé na péči své matky. Správní orgány se podrobně zabývaly také rozsahem, v jakém by byl soukromý a rodinný život žalobce a jeho rodiny narušen. Dospěly přitom k závěru, že rozsah tohoto zásahu bude ve velké části záviset od aktivity žalobce při získání povolení k pobytu. Bude-li žalobce aktivní, bude i rozsah zásahu do jeho rodinného života pouze dočasný. Zohlednily také ekonomické hledisko a jeho vliv na manželku i děti žalobce. Správní orgány zároveň hodnotily, že nebylo zjištěno, že by žalobce měl jakékoliv vazby na ČR, není zde zaměstnán, neboť nemá oprávnění k pobytu. Neprokázal, že by se zapojoval do kulturního dění, jediné vazby, které uváděl, jsou k manželce a dětem. V rámci výsledků bylo zjištěno, že žalobce udržuje kontakt s rodinou ve Vietnamu, kde má otce a staršího bratra. Během pobytu ve Vietnamu v roce 2018 pobýval u své rodiny a u rodiny své manželky. Žalobce zároveň neuváděl, že by z důvodu zdravotního stavu nemohl dočasně vystoupit a získat vhodné povolení pobytu. Soud shrnuje, že se správní orgány kritérii pro posouzení přiměřenosti zásahu do soukromého a rodinného života žalobce a jeho rodiny zabývaly dostatečně.
35. Soud neshledal, že by žalovaný nezohlednil faktické důsledky v případě dočasného pobytu žalobce v zemi původu do doby získání oprávnění k pobytu. Z napadeného rozhodnutí je zřejmé, že správní orgány vychází z dalšího společného soužití rodiny na území ČR hned, jak žalobce získá oprávnění k pobytu. Po dobu řízení o žádosti přitom načrtly několik možností řešení situace, např. tím, že 1. žalobce vystupuje sám, 2. žalobce vystupuje sám s dětmi, 3. žalobce vystupuje s manželkou i dětmi. Žalobce uvádí, že nepřipadá v úvahu, aby vystoupal sám, se svými dětmi, aby vystoupala celá rodina, protože jeho přítomnost na území ČR je z pohledu péče o nezletilé děti zcela nenahraditelná a nepostradatelná. Tyto skutečnosti však nijak nevysvětluje a neprokazuje a pouze uvádí, že by jeho manželka musela omezit své podnikání, což má vést k finanční nejistotě rodiny.
36. Soud má přitom za to, že by největší zásah zřejmě představovalo vycestování celé rodiny, a to s ohledem na finanční závazky manželky žalobce a na skutečnost, že finančně zajišťuje rodinu. Žalobce však nedoložil skutečnosti svědčící o tom, že by vycestování jeho samotného, případně vycestování s nezletilými dětmi, bylo nemožné a nepřiměřené. Žalobce sice v žalobě uvádí, že vycestovat sám nemůže z důvodu, že by jeho manželka musela omezit své podnikání, což by způsobilo finanční nejistotu, tuto skutečnost však nijak blíže nepopisuje a nedokládá, přičemž správnímu orgánu ani soudu nenáleží si tyto skutečnosti domýšlet. Přestože manželka žalobce při výsledku uvedla, že pracuje od 7:00 do 21:00 denně, včetně soboty a neděle, zároveň z výsledků vyplývá, že když má volno, jezdí celá rodina na výlety a syna vozí na doučování českého jazyka. Lze tak předpokládat, že podnikání manželky určitou flexibilitu umožňuje. Zároveň z výsledku žalobce vyplynulo, že se obchod

manželky nachází pár metrů od bytu, což také umožňuje manželce udržet dohled nad svým podnikáním a věnovat se dětem, když nejsou ve školce či škole.

37. Soud neshledal pochybení ani v závěru správních orgánů, že rozhodnutí nepředstavuje nepřiměřený zásah do soukromého či rodinného života žalobce a jeho rodiny. V rozsudku ze dne 3. 1. 2023, č. j. 19 A 26/2021-48, ve věci žalobce konstatoval, že případ žalobce a jeho rodiny je v určitých rysech obdobný případu stěžovatele B.V.H., který řešil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 6. 2022, č. j. 4 Azs 16/2022-60. Zdejší soud konstatoval, že žalovaný může přihlédnout i k této judikatuře, pokud po doplnění skutkových zjištění nebude zjištěno, že by se situace žalobce a jeho rodiny skutkově výrazně odlišovala od odkazovaného případu. V rámci doplněných výsledků žalobce a jeho manželky nebylo zjištěno, že by se případ žalobce a jeho rodiny výrazně odlišoval od případu řešeného Nejvyšším správním soudem. Ve věci téhož stěžovatele B.V.H. pak Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 27. 2. 2020, č. j. 8 Azs 351/2018-50, posoudil přiměřenost rozhodnutí, kterými správní orgány zamítly žádost stěžovatele o upuštění od osobního podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu. Následně tak učinil také Ústavní soud v usnesení ze dne 31. 3. 2021, sp. zn. II. ÚS 1276/20, zásah nebyl shledán nepřiměřeným.
38. Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 1 Azs 296/2018-35 dospěl k závěru, že „nelze přisvědčit ani námitce stěžovatele, že zásah do jeho soukromého a rodinného života v důsledku napadeného rozhodnutí není přiměřený. Nejvyšší správní soud dal za pravdu závěrům správních orgánů, podle kterých rozhodnutí o povinnosti opustit území sice představuje určitý zásah do soukromého a rodinného života stěžovatele, ovšem s ohledem na to, že jde o v podstatě nejmírnější opatření pro cizince neoprávněně pobývajícího na území ČR, které není spojeno se stanovením doby, po kterou je cizinci vstup na území ČR zakázán, lze tento zásah považovat za přiměřený. Stěžovatel sice na území ČR pobývá dlouhodobě (do ČR přicestoval v roce 2005), avšak již od roku 2010 nedisponuje žádným pobytovým oprávněním, za což byl také v minulosti opakovaně sankcionován. Svůj pobyt se snažil různými, i zjevně účelovými (stěžovatel žádal o vydání povolení k přechodnému pobytu rodinného příslušníka občana EU v době, kdy již měl vztah se svou manželkou) způsoby legalizovat, avšak bezúspěšně. Na území ČR má sice rodinu (manželku a dvě nezletilé dcery), tu si však založil již s vědomím svého protiprávního pobytu a musel tak dopředu počítat s tím, že bude nucen si svůj pobyt na území ČR zlegalizovat. Nezletilé děti stěžovatele mohou po nezbytnou dobu, kdy bude stěžovatel muset vycestovat za účelem vyřízení potřebného pobytového oprávnění v zemi původu, setrvat na území ČR se svou matkou. Vzhledem k částečné konsolidaci situace na zastupitelském úřadě v Hanoji spojenou s nefunkčností tzv. Visapointů by nemělo jít o nijak dlouhodobé odloučení rodiny, ale pouze o její dočasné rozdělení z důvodu legalizace pobytu jednoho z jejích členů. Bude tak do určité míry záviset na aktivitě stěžovatele, kdy se mu podaří svou situaci vyřešit.“ V témže rozsudku Nejvyšší správní soud konstatoval, že nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života cizince v důsledku vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území „bude zpravidla shledán pouze ve výjimečných situacích, které by ospravedlňovaly naprostou nezbytnost přítomnosti cizince na území ČR“. Nejvyšší správní soud ve vztahu k posouzení upuštění od povinnosti osobního podání žádosti o povolení k pobytu konstatoval v rozsudku č. j. 8 Azs 351/2018-50, že „tvrzené rodinné důvody spočívající v podnikání manželky a péči o nezletilé děti stěžovateli nebrání ve splnění povinnosti osobního podání žádosti, přičemž rodina stěžovatele může situaci spojenou s odcestováním stěžovatele z České republiky, která je pouze přechodná, řešit umístěním dětí do školky nebo péči o děti na komerčním základě. V případě vycestování stěžovatele tak dojde po omezenou dobu k zásahu do jeho rodinného a soukromého života, půjde však z hlediska legalizace jeho pobytu o nezbytný a naprosto minimální důsledek jeho

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

protiprávního setrvání na území České republiky“. Ústavní soud ve svém usnesení sp. zn. II. ÚS 1276/20 konstatoval, že „je-li shledáno, že k založení rodinného života došlo až v době, kdy stěžovatelův pobytový status v hostitelské zemi byl nejistý, porušení práva na respektování rodinného života dle čl. 8 Úmluvy lze konstatovat pouze výjimečně (srov. např. rozsudek velkého senátu ESLP ve věci *Jeunesse proti Nizozemsku*, cit. výše, § 108; rozsudek ESLP ve věci *Nunez proti Norsku*, cit. výše, § 70; rozhodnutí ESLP ve věci *Nguyen proti Norsku* ze dne 26. 1. 2016, č. 30984/13, § 28; rozhodnutí ESLP ve věci *Abokar proti Švédsku* ze dne 14. 5. 2019, č. 23270/16, § 37; rozhodnutí ESLP ve věci *Eze proti Švédsku* ze dne 17. 9. 2019, č. 57750/17, § 46)“.

39. Žalobce nad rámec situace řešené Nejvyšším správním soudem ve výše uvedeném případě namítá, že se s manželkou a synem museli vypořádat s tragickou smrtí staršího syna žalobce. Za odlišující skutečnost soud považuje také to, že manželka žalobce má na území hypotéku na byt, a tudíž je vázána na příjem a její vycestování do Vietnamu by mohlo být komplikovanější. Soud však neshledal, že by tyto odlišnosti odůvodňovaly jiný závěr ohledně přiměřenosti zásahu do rodinného a soukromého života žalobce a jeho rodiny.
40. Co se týká tragické smrti staršího syna žalobce, soud musí konstatovat, že podobně jako v řízení o žalobě proti rozhodnutí o neprominutí povinnosti osobního podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu na zastupitelském úřadu, který řešil zdejší soud v rozsudku ze dne 15. 3. 2023, č. j. 14 A 229/2021-60, ani v tomto řízení žalobce nijak nekonkretizoval, jak zásadně se v běžném denním chodu tato skutečnost do situace rodiny promítá, a v čem dočasné odloučení představuje pro členy rodiny zvýšenou zátěž. Jakékoli okolnosti v této souvislosti by si soud musel domýšlet, což však není jeho úkolem. Soud předpokládá možnou potřebu soudržnosti v rodině žalobce a vzájemné podpory s ohledem na tragické úmrtí nejstaršího syna a nevylučuje, že v prvních letech po smrti nejstaršího syna mohlo i dočasné odloučení žalobce od jeho rodiny představovat nepřiměřený zásah do jejich rodinného života. Žalobce však měl možnost zde pobývat dalších šest let po úmrtí nejstaršího syna společně s rodinou a poskytnout si vzájemnou podporu při zpracování této tragické události. Po více než šesti letech od této události nelze mít bez konkrétních tvrzení žalobce za to, že by nepřerušená přítomnost žalobce byla zcela nezbytná a zasahovala by nepřiměřeně do rodinného života žalobce a jeho blízkých.
41. Žalobní námitka ve vztahu k tragickému úmrtí syna směřuje pouze k tomu, že je součástí žalobcova náboženského vyznání úcta k hrobu blízkých zesnulých a žalobce je zvyklý hrob navštěvovat. Soud považuje i toto tvrzení za zcela obecné, které nesvědčí o tom, že by i dočasné omezení přístupu k hrobu syna pro žalobce mohlo představovat zásah do jeho lidských práv či základních svobod. Správní orgány ve svých rozhodnutích zohlednily návštěvy žalobce hrobu, žalobce uvedl, že k hrobu syna chodí přibližně jednou za dva měsíce. Přestože žalobce po dobu pobytu mimo území ČR nebude mít možnost se k hrobu po určitou dobu dostavit, soud neshledal, že by tato skutečnost odůvodňovala nezbytnou přítomnost žalobce na území.
42. Žalobce také namítal, že je jeho přítomnost na území nezbytná, neboť celá rodina je finančně závislá na jeho manželce, která by v případě jeho vycestování musela omezit své podnikání natolik, aby se mohla plně věnovat svým nezletilým dětem, což by vedlo k zásadní finanční nejistotě rodiny. Současně není v silách manželky v případě vycestování žalobce a případně i jeho nezletilých dětí finančně zajistit dvě domácnosti na různých koncích světa. Vycestování celé rodiny a následné stěhování zpět je extrémně finančně náročné a rodina žalobce nemá možnost financovat krátkodobé návštěvy za žalobcem ve Vietnamu. Soud musí konstatovat, že žalobce tyto skutečnosti opět nijak nekonkretizoval a nedoložil, pouze

uvádí, že jeho manželka bude muset omezit své podnikání. Ani jeho manželka nevyužila možnosti uplatnit práva zúčastněné osoby a nedoložila v rámci řízení o žalobě důvody, pro které by vycestování žalobce mohlo představovat nepřiměřený zásah do jejího soukromého či rodinného života. Správní orgán I. stupně v prvostupňovém rozhodnutí poukázal na možnost dočasného vycestování dětí do Vietnamu s žalobcem, přičemž manželka žalobce by v takovém případě nemusela své podnikání omezovat. Jako další možnost správní orgán I. stupně uvedl možnost manželky žalobce najmout si chůvu po dobu nepřítomnosti žalobce. Žalobce ani jeho manželka přitom nijak nedoložili, z jakého důvodu by tato možnost v jejich případě nepřicházela v úvahu a pouze obecně poukazují na finanční nejistotu rodiny.

43. Soud nepochybuje o tom, že vycestování žalobce, případně žalobce společně s dětmi, zvýší dočasně finanční náklady žalobce a jeho rodiny, žalobce však nijak neprokázal, že by to bylo v takové míře, že by to zakládalo naprostou nezbytnost jeho přítomnost na území ČR. Nejvyšší správní soud ve věci rozsudku ze dne 14. 9. 2022, č. j. 7 Azs 144/2022-25, konstatoval, že *„stěžovatel musel s ohledem na svůj nikoli krátkou dobu trvající nelegální pobyt na českém území s takovými výdaji počítat. Vzhledem k pobytové historii stěžovatele pak uvádí, že bylo na něm, aby si svůj pobyt v zemi včas zlegalizoval, přičemž tak mohl učinit již dříve v souladu s jeho rodinnou situací.“*
44. Další námitkou žalobce je, že pokud by manželka přišla o příjmy v ČR, byla by tím ohrožena úspěšnost budoucí žádosti žalobce o povolení k dlouhodobému pobytu. Soud neshledal, že by případný dočasný nižší příjem manželky žalobce v období nepřítomnosti žalobce na území musel ohrozit jeho získání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem společného soužití rodiny. Požádá-li žalobce o termín k podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu co nejdříve po vycestování, případně ještě před vycestováním do Vietnamu, a podá-li tudíž příslušnou žádost ve stanoveném termínu do 30 dnů ode dne požádání o tento termín (§ 169f odst. 4 zákona o pobytu cizinců, ve znění pozdějších předpisů), bude povinen veškeré podklady žádosti, včetně dokladu prokazujícího úhrnný měsíční příjem, předložit při podání žádosti. V případě příjmů z podnikání se přitom zpravidla předkládá platební výměr daně z příjmů vystaveného správcem daně za poslední zdaňovací období a doklad o výši zaplaceného pojistného na sociální zabezpečení a na státní politiku zaměstnanosti za příslušné zdaňovací období, a jde-li o osobu, která je účastníkem veřejného zdravotního pojištění, je třeba doložit také doklad o výši zaplaceného pojistného na všeobecném zdravotním pojištění (srov. <https://mv.gov.cz/isdoc/docDetail.aspx?docid=21769832&doctype=ART>). Žalobce by tudíž v případě bezodkladného podání žádosti dokládal k této žádosti úhrnný měsíční příjem platebním výměrem daně manželky a výší zaplaceného pojistného manželky za poslední zdaňovací období, tudíž za období, kdy žalobce pobývá na území ČR. S ohledem na skutečnost, že se posuzuje dostatečná výše úhrnného měsíčního příjmu po sloučení rodiny, lze považovat i za lépe vypovídající právě příjem rodiny během pobytu žalobce na území, a nikoli za situace, kdy by případně manželka žalobce z důvodu nepřítomnosti žalobce omezila své podnikatelské aktivity. Soud tak má za to, že požádá-li žalobce o udělení povolení k dlouhodobému pobytu bezodkladně, nebude hrozit, že by nemohl splnit podmínky pro udělení tohoto povolení k pobytu v případě omezení podnikání manželky během jeho nepřítomnosti na území.
45. Soud neshledal důvodnou ani námitku žalobce, že je napadené rozhodnutí v rozporu s Úmluvou o právech dítěte. Soud sice souhlasí, že hodnocení nejlepšího zájmu dětí ze strany správních orgánů mohlo být podrobnější, neshledal však takové okolnosti, které by

nasvědčovaly tomu, že by podrobnější hodnocení v daném případě mohlo vést k jinému závěru. Správní orgán I. stupně uvedl, že co se týče nejvlastnějšího zájmu dítěte, rozhodnutím dle § 50a nedochází k přímému ani nepřímému vyhoštění cizince, které by bylo spojené se zákazem vstupu na území ČR, přičemž budou jeho rodinné a soukromé vazby narušeny jen po dobu, než si k pobytu na území vyřídí pobytový status. Žalovaný v napadeném rozhodnutí konstatoval, že správní orgán I. stupně nedovodil, že by vycestováním žalobce došlo k porušení Úmluvy o právech dítěte, s tímto hodnocením souhlasil. K odvolací námitce žalobce týkající se vyžádání stanoviska orgánu sociálně-právní ochrany dětí žalovaný konstatoval, že by vyžádání tohoto stanoviska nepřineslo žádné nové skutečnosti, které by měly vliv na vydané rozhodnutí. Podle žalovaného posouzení důsledků dočasného odloučení dítěte od rodiče, který pozbyl pobytové oprávnění, není důvodem uvedeným v § 6 nebo § 54 zákona o sociálně-právní ochraně dětí a z úřední činnosti je žalovanému známo, že z důvodu nesplnění podmínek uvedených ustanovení, dotčený orgán neprovádí kontrolu a šetření v případech, jako je situace žalobce a jeho dětí. Žalovaný dále konstatoval, že k určitým komplikacím a zásahu do soukromého a rodinného života v důsledku napadeného rozhodnutí dojde, takový zásah je však přiměřený a neodporující Úmluvě o právech dítěte.

46. Přestože se správní orgány ve svých rozhodnutích nevěnovaly nejlepšímu zájmu dětí podrobně, z těchto rozhodnutí plyne, že neměly žádné pochybnosti o tom, že žalobce o své děti pečuje a jeho vycestováním sice dojde k zásahu do jejich práv, avšak s ohledem na dočasnost tohoto odloučení se jedná o přiměřený zásah, kdy ani nejlepší zájem dětí nepřeváží zájem státu. Správní orgány se přitom situací dětí ve svých rozhodnutích zabývaly, i když zjištěné skutečnosti nehodnotily výslovně ve vztahu k vyhodnocení jejich nejlepšího zájmu, ale v rámci vyvažování protichůdných zájmů v rámci daného případu. V námitkách uvedených žalobcem přitom soud neshledal takové skutečnosti, které by odůvodňovaly odlišný závěr. Soud tedy neshledal důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí ve smyslu závěrů rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2020, č. j. 5 Azs 404/2019-28. Zároveň soud uvádí, že v uvedeném rozsudku Nejvyšší správní soud řešil případ zrušení povolení k trvalému pobytu z důvodu narušení veřejného pořádku, tudíž o situaci, kdy cizinec své rodinné vztahy vytvořil během legálního pobytu na území a po odejmutí povolení k trvalému pobytu a vycestování byla možnost jeho dalšího vstupu a pobytu v ČR nejistá.
47. Potřebou zohledňování nejlepšího zájmu dítěte se zabýval Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 14. 4. 2020, sp. zn. IV. ÚS 950/19. Ústavní soud zdůraznil, že je potřeba rozlišovat, o jaký typ řízení ve vazbě na dítě se jedná. Tato řízení pak rozčlenil do čtyř základních kategorií: 1. první z nich tvoří řízení, jejichž účelem je upravit přímo práva a povinnosti dítěte právě jakožto dítěte (typicky řízení o péči o dítě a o styku s ním); 2. druhá kategorie představuje řízení, jejichž účelem je upravit práva a povinnosti dítěte, která se však bezprostředně nedotýkají jeho statusu dítěte (příkladem pak uvedl řízení o soukromoprávních závazcích či trestní řízení proti mladistvému pachateli); 3. třetí kategorie jsou řízení, jejichž účelem není přímo zasáhnout do právního postavení dítěte (přímo rozhodovat o jeho právech a povinnostech), ale která mají na dítě zprostředkovaný právní dopad, neboť jejich výsledek je nutně a nepominutelně spojen s navazující změnou právního postavení dítěte; právě do této kategorie spadá nyní projednávaná věc; 4. poslední kategorii představují ta řízení, jejichž účelem není přímo zasáhnout do právního postavení dítěte ani na ně nemají zprostředkovaný právní dopad, ale dopadají na ně fakticky (příkladem uvedl Ústavní soud řízení o výpovědi z pracovního poměru rodiče pečujícího

o dítě, v jehož důsledku se právní postavení dítěte nemění, ale fakticky se může projevit např. na ekonomickém statusu rodiny).

48. V návaznosti na výše uvedené kategorie Ústavní soud zhodnotil, jakou roli kritérium nejlepšího zájmu dítěte v daném řízení hraje. U první kategorie je nejlepší zájem dítěte prakticky vždy rozhodujícím kritériem, jež musí být vzato v úvahu. U druhé kategorie je rovněž kritériem zásadním, nicméně může být převáženo konkurujícím zájmem nebo dostatečně významným zájmem veřejným. Ve vztahu k třetí kategorii (tj. i nyní projednávané věci) uvedl, že zde se otevírá širší prostor pro převážení jiným konkurujícím zájmem než u druhé kategorie, neboť se zde „*nestřetává jen zájem dítěte na jedné straně a jiný zájem na straně druhé, ale zájem dítěte je jen jedním, byť nepochybně významným, z vícera zájmů různých dalších subjektů, mezi kterými je třeba vyvažovat a které mohou být stejně významné či dokonce významnější*“. Pro úplnost pak ve vztahu ke čtvrté kategorii uvedl, že zde není zásadně povinností rozhodujícího orgánu k nejlepšímu zájmu dítěte přihlížet, ledaže pozitivní právní úprava výslovně s ochranou zájmů dítěte počítá.
49. Soud vyšel z právních závěrů vyslovených Ústavním soudem a zohlednil, že ačkoli nejlepší zájem nezletilých dětí žalobce je bezpochyby důležitým kritériem pro posouzení žaloby žalobce, je jen jedním z vícera zájmů různých dalších subjektů, mezi nimiž je třeba vyvažovat. Správní orgány se podrobně zabývaly rodinnou situací žalobce a vyvažovaly možné rozdělení rodiny, a tudíž dočasné oddělení dětí od jednoho z rodičů. Neshledaly však, že by zájem rodiny na nepřerušenost společného pobytu na území ČR převážil nad legitimním zájmem státu na tom, aby si žalobce legalizoval svůj pobyt. Soud zároveň zohlednil, že ze spisového materiálu ani z podané žaloby nevyplývá, že by se situace nezletilých dětí žalobce odlišovala od situace stěžovatele, jehož kasační stížnost proti povinnosti opustit území ČR byla posuzovaná pod sp. zn. 4 Azs 16/2022 a 1 Azs 296/2018. Ani v jednom z těchto případů přitom nebylo shledáno, že by nejlepší zájem dětí převážil nad zájmem státu. Pro úplnost soud uvádí, že zdejší soud též v rozsudku ze dne 15. 3. 2023, č. j. 14 A 229/2021-60, ve věci žalobce shledal, že zájem státu na standardním řešení nelegálního pobytu cizince na území v této konkrétní věci nevyváží ani přítomnost nezletilých dětí, neboť jejich situace je ustálená a odloučení od otce nepředstavuje jejich reálné ohrožení. Soud ani v tomto posuzovaném případě, týkajícím se povinnosti žalobce opustit území, neshledal důvod pro jiný závěr.
50. Ze shora uvedeného je dále zřejmé, že není důvodná ani námitka, že se žalovaný nezabýval přiměřeností zásahu napadeného rozhodnutí z důvodu odchýlení se od vyhoštění do režimu řízení o uložení povinnosti opustit území. Z napadeného rozhodnutí je zřejmé, že se správní orgány otázkou přiměřenosti zásahu do rodinného života žalobce zabývaly podrobně, shledaly však, že jelikož by se jednalo pouze o dočasné odloučení žalobce od manželky a nezletilých dětí, nepředstavovalo by toto dočasné odloučení nepřiměřený zásah do rodinného a soukromého života žalobce, jeho manželky a nezletilých dětí. Napadené rozhodnutí je tedy v souladu se závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2017, č. j. 7 Azs 24/2017-29.
51. Vzhledem k tomu, že soud neshledal žádnou z žalobních námitek důvodnou, zamítl žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. výrokem I.
52. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl výrokem II. podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce ve věci neměl úspěch, proto mu náhrada nákladů řízení nenáleží, a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec úřední činnosti nevznikly.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty. Příkladně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s., a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 27. února 2025

JUDr. Lenka Loudová v. r.

samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.